

u radi o ma-
oje odredište,
aket sa ikrom
alog sanduka
iri polijevaju
n ružom što
se postepeno
e sa tempe-
zi. Namočeni
pripravljena
svježa voda,
a zdrava po-
nkubatore.
pošiljke okre,
iski, brzojav-
primalec sa
kre se šalje.
i sat kad će
P. K.

VODA

ovih voda. 5.
i škorištavati
h brigada, a
žnog i isport-
u svrhu sklo-
zakupnina sa
ulova ribe
štva dobivati
će na sebe
anja izvjesne
ran«. Visina
prema broju
čbom. 6. Kod
e se kod nji-
ovjereništava
sa stručnim

ijestilo je o
re ribarske
a je vršenje

ribolova odsad dozvoljeno samo u okvi-
ru ovoga rješenja. Kontrolni organi po-
duzeća vodit će strogo nadzor na svim
ribolovnim vodama pa će svakog pre-
kršitelja prijaviti narodnim vlastima, te
ujedno zaplijeniti alat i plovilo prekr-
šitelja.

Na obali poluribnjaka Sarvaš — Bi-
jelo Brdo izgrađuje se sada drvena
zgrada koja će ribarima služiti kao sklo-
nište, kao i za spremište njihova alata.

Nakon odlaska lada s Dunava i Drave
pristupile su ribolovu sve ribarske bri-
gade poduzeća »Šaran«. Najbolje rezul-
tate postigla je dosad brigada u Alj-
mašu koja je premažila svoju normu.
Brigade državnog sektora natjecale su
se u čast izbora za Narodnu skup-
štinu, i to kako u samom ribolovu, tako
i u izradi alata, te koja će brigada iz-
vesti veći broj članova na izbore i što
ranije glasati.

R. H. L.

LOV BUCOVA (BOLENA) NA DUNAVU

Ako ste ikada promatrali Dunav u
tiho letnje predvečerje, pa i za dana,
mogli ste primetiti kako se iza neke
lađe ili šlepa koji stoji, iza kakva po-
topljenog objekta ili panja, u viru ili
pored kamenjara, uza samu obalu, sa
velikom bukom i pljuskom stalno baca
neka krupnija riba, jureći sitne ribice
po površini. Kad biste zapitali lađara ili
nekog rbara alasa, kakva je to riba, on
bi vam odgovorio: bucov, ali o samoj
ribi mogao bi vam dati vrlo oskudne
podatke: da je to neka malovredna ri-
ba, koja se malo lovi, puna kostiju, ali
dobra za čorbu. Možda bi vam još po-
neki predratni alat ispričao kako je
bucova kao »srebrnog šarana« utrapio
po skuplju cenu nekoj neupućenoj do-
maćici — gospođi. Začudo, da je ta ri-
ba, koja se toliko javlja čoveku pred
očima, tako malo poznata i da se tako
malo lovi.

Posmatrajući prošloga leta stalno i
neumorno bacanje bucova kako u otvo-
renom Dunavu; a još više u njegovim
rukavima i zalivima, naročito na poje-
diniim mestima, rešio sam da malo pro-
studiram njegov život i način na koji

bi se dala loviti kad je toliko ima. To
sam i učinio i tako sam tokom leta ste-
kao prilična iskustva, koja želim da sa-
opštım drugovima ribolovcima s tim da
ih nadopune i prošire.

Sa samim lovom bucova počeo sam
dosta kasno: tek na početku jula. O
lovu bucova saznao sam vrlo malo. U
vrške (bubnjeve) retko zalazi, u mreže
(alov) hvata se samo pojedinačno.
Krupniji komadi iskaču iz mreže. Na
strukove se skoro ne lovi, jer strukovi
leže na dnu, a bucov je površinska ri-
ba. Na udice za smuđeve, kojima se ta-
kođe lovi na dnu odnosno pri dnu, ta-
kođer se retko ulovi, a na udice za štu-
ku ne može se loviti na otvorenom Du-
navu, jer se tamo štuke i ne love, a i
voda je prebrza da bi se udica držala
na metar, metar i po ispod površine.
Ulovi ga se dosta sačmaricom i varali-
com, i to najviše u proleće i rano leto
na ušćima potočica i u zalivima, na stal-
nim mestima i u većem broju, i ako,
kažu stručnjaci, bucov živi usamljeni-
čki i pojedinačno. Za lov bucova upo-
trebljavaju se najviše manje miklene
varalice, kalajlije, obavezno sa crvenom

resom. Krupniji komadi love se na Hajncovu varalicu u vidu kašičice, koja se vuče na otvorenom Dunavu. Saznao sam takođe da bucova ima mnogo na celom potezu Dunava od Apatina do ispod Sremskih Karlovaca, gdje je obična riba, ali koliko se ulovi, ne može se utvrditi jer se računa u drugu klasu ribe tzv. belu ribu, zajedno sa ostalom sitnom belom ribom.

Po jednom podatku bucova dolazi 1% a ostalu ribu.

Potrudio sam se da proučim i literaturu o bucovu. (Kišpatić, Berne, Hajnc, Herman, Munda, Gregor, T. Morev, Markolov i Čumikov i dr.) i utvrdio da život bucova nije naročito proučen, da među piscima ima i neslaganja, da su podatke pisci zapravo preuzimali jedan od drugoga ili od starijih pisaca. Evo ukratko šta kaže ribarska literatura o bucovu.

Bucov (*Aspius rapax* ili *Aspius aspius*) poznat je kod nas mestimično i pod imenom »landov« ili »kurjak«. Spada u porodicu šarana (cyprinida), ali se od svoje miroljubive porodice odmetnuo u grabljivice, kao što mu i latinsko ime kaže. (*Rapax* znači grabežljiv). Slovenci i Česi ga zovu bolen, Mađari bucze ili slabuczó t. j. alavi, lakoni bucov, Nemci Rapfen ili Schied, Rusi Šerespjer ili Žerjoh t. j. žderonja, Bugari rasper ili haramija i t. d. Domovina bucova je Dunav sa pritokama, pa daleko na Istok. Međutim, u zapadnoj Evropi ga nema (Švajcarska, Francuska, Engleska, Holandija i uopšte zapadno od Rajne i u samoj Rajni). Iako bucov nema oštre zube kao štuka ili smuč — zubi su mu kao i kod drugih šaranskih riba u ždrelu, a umesto prednjih zuba ima tvrdi okosnicu — on ipak vrlo vešto lovi sitnu ribu, većinom uklije. Svoj plen lovi većinom na površini vode, jer se ovaj tu i zadržava,

a ribice hvata i guta s repa (za razliku od štuke i smuča koji gutaju ribe s glave). Grabljivom načinu života prilagođeno je i telo kod bucova: ono se izdužilo, usta su mu isečena do ispod očiju, glava mu po obliku liči na glavu smuča. Oči su mu sitne. Donja vilica mu je nešto duža od gornje, pa zato kada hvata plen, bucov mora da se iskrene. Bucov je odličan, brz plivač. Repna peraja mu je velika duboko usečena, leđa visoka tvrda. Ova peraja je sivkaste boje, dok su prsne, trbušne i prohodne — crvenkaste. Leđa su mu modrikasto ili zelenkasto-sive boje, kjuske (krljušti) sitne, srebrnaste, a na truhu sa svim svetle boje. Voli bistru, ne prebrzu vodu.

Dok je bucov manji, živi, kao i uklije, u jatima, hrani se raznim crvima i mušicama, a docnije mu glavna hrana postaju sitne ribice, koje se drže površine vode. A kad sasvim odraste, hvata kažu i veće vodene životinje: vodene ptice, roveke, pa čak, kažu, i pacove. Bolen kod nas naraste do 7 kilograma težine, a u bavarškim, poljskim i ruskim jezerima, po ribarskoj literaturi, i do 30 kilograma. Mresti se u aprilu — maju. U to vreme sakupljaju se bucovi u velika jata i u to vreme, kažu neki pisci, lov na bucove je naročito izdašan, jer su na okupu i malo se boje čoveka. Međutim, meso mu je u vreme mresta lošije nego obično. Mužjacima se u to vreme pojave po telu, a naročito po glavi, bele kvržice.

Toliko iz literature, a sada iz prakse.

Ribarski teren Udruženja ribolovaca u Novom Sadu, koje ima preko hiljadu članova, nalazi se u tzv. zimovniku t. j. rukavcu Dunava koji služi kao zimovnik za lađe i ostale plovne objekte. Voda je mirna i većinom bistra, dubina je pri maloj vodi pre bagerisanja bila 2—3

pa (za razliku
aju ribe s gla-
ivota prilago-
: ono se izdu-
lo ispod očiju,
a glavu smu-
nja villica mu
pa zato kada
la se iskrene.
ač. Repna pe-
isečena, ledna
a je sivkaste
ne i prohodne
u modrikasto
ljuske (krlju-
na trbuhu sa-
ru, ne prebrzu

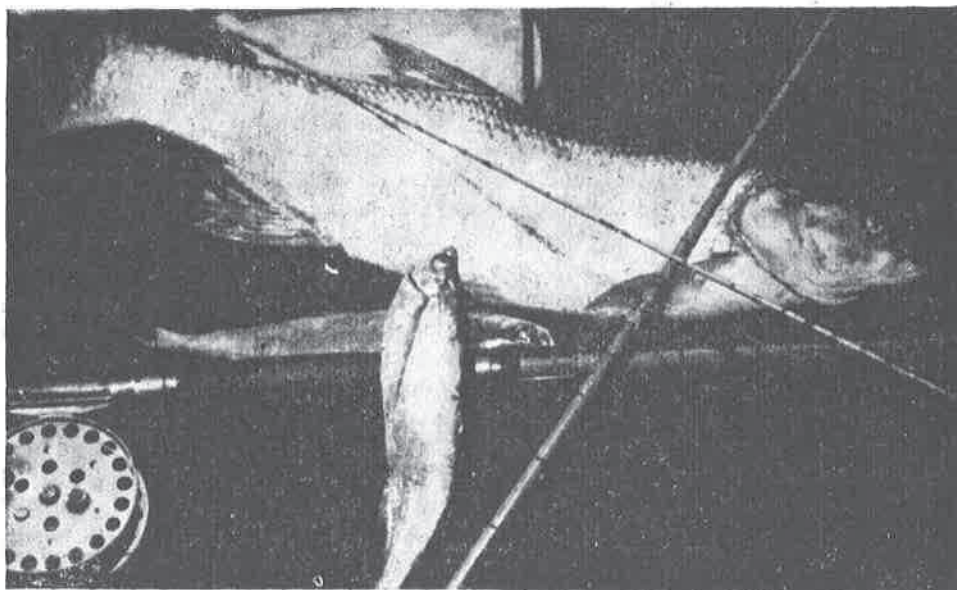
i, kao i uklije,
crvima i mu-
vna hrana po-
drže površine
te, hvata kažu
vodene ptice,
pacove. Bolen
grama težine,
i ruskim jeze-
turi, i do 30
prilu — maju,
bucovi u ve-
žu neki pisci,
o izdašan, jer
je čoveka. Me-
me mrešta lo-
na se u to vre-
očito po glavi,

ada iz prakse.

nja ribolovaca
preko hiljadu
zimovniku t. j.
i kao zimovnik
jekte. Voda je
dubina je pri-
nja bila 2—3

metra. Sa Dunavom zimovnik je spojen
na donjem delu uzanim prolazom. Peca
se sedečki. Pecač pobije dve dugačke
motke (tzv. »štice«) u muljevito dno,
spusti granu ili čak neki panj optere-
ćen kamenom na dno (tzv. »ajnzac«) i
tu baca hranu da primami ribe, a zatim
iz čamca privezanog uz »štice« peca.
Lovi se većinom šaranska riba (šarani,
manji šarani tzv. čortani, devernike, ke-
sege, skobalji — samo kad je velika vo-

Uzeo sam svoj stari štap za pastrmke,
koji je mnogo godina stajao nezaposlen,
30 metara najlona debljine 0,75 mili-
metara (koji se kasnije pokazao pre-
kratak i predebeo) mali čekrk i sitne
mušice za pastrmku. Već prva tri —
četiri dana pokazao se vanredan uspeh.
Bucovi su skakali na mušicu kao ljudi
— ali sve sitni komadi, do 10 santime-
tara dužine. Prvog dana sam ih ulovio
četdeset, drugog šezdeset, a trećeg —

Bolen (i dvije sabljariće) na umjetnu mušicu

da — koje ovdje zovu mađarski »patoc«
i druga bela riba) u priličnim količi-
nama. vrlo retko se ulovi po koji smuđ.

Međutim, bucove koji se u velikom
broju bacaju između »štice« i oko pe-
cača ne lovi nitko. Ribari za njega kao
da ne mare. Na udicu za štuku retko,
vrlo retko ili nikad ne grize. Na veštač-
ku mušicu lov bucova, koliko sam mo-
gao saznati, još niko nije praktikovao.

osamdeset komada. Međutim, kao što
rekoh, sve sitni komadi, dok su se krup-
ni i dalje bacali, ali mušicu nisu hva-
tali. Bilo je očigledno da su mušice bile
presitne. Setio sam se starog druga iz
pastrmskih vremena R. Hafnera iz Osi-
jeka i zamolio ga za nekoliko krupnijih
mušica. On mi je poslao omanju zbirku.
I prvog dana rano izjutra, uz malo jači
vetar, rezultat lova bio je iznenađujući:

dvanaest komada bucova od kilograma do tri i po kilograma. Drugoga dana isto, i tako redom sve do kasne jeseni. Bio je već septembar, voda je zahladnjela i bucov je, kako kažu alasi, od hladnoće »oslepeo«. Tj. zaletao se na pljusak mušice koja padne na vodu, ali je nije nalazio, prosto kao da je ne vidi.

Ukupan rezultat lova na kraju sezone bio je impozantan: u dvadesetak izlazaka ulovio sam oko 80 kilograma, sve samih bucova. Najveći komad je bio tri i po kilograma.

Bucov se na mušicu lovi isto kao i pastrmka. Tj. zabacuje se udica tako da padne sa zvukom, pljuskom na površinu, pa se onda vuče po površini uz lako titranje. Na jednom mestu treba nekoliko puta baciti jer kao što sam konstatovao, bucov ima odličan sluh. On izdaleka čuje kad udica udari po vodi i odmah pojuri prema tom mestu, ali dok stigne, udica je obično izvučena. Zato je treba zabaciti još nekoliko puta. Isto tako izgleda da dobro vidi. Od mušica pokazale su se kao odlične sve koje imaju crvene boje. Upotrebljavao sam tzv. zulu, crne sa srebrnim ili zlatnim nitima, palmere, t. j. imitacije bumbara — crne, sive, smeđe, aleksandre, isto takve, zatim razne imitacije skakavaca, leptira sa belim krilima i t. d. Majske mušice nisam isprobao. Isto tako ni bele mušice od vune sa srebrnim nitima, koje preporučuje Borne. Utvrdio sam činjenicu da kada sam na jednu mušicu ulovio jednog ili dva bucova, uzalud sam tada i čitav sat zabacivao. Video sam lepo bucove kako šetaju na pola metra do metar ispod površine, ali na tu mušicu se više nisu zaletali. Čim bih, međutim, promenio mušicu, opet bi se po neki prevario. Konstatovao sam i veliku prednost mušice pred varalicom. Dok se varalica jednom baci, mušicom

se može put-šest puta zabaciti. Zbog toga je vjerovatno i lov mušicom daleko izdašniji. Međutim u otvorenom Dunavu varalica je bolja.

Svi citirani pisci tvrde da bucov živi uasmljeno. Međutim, izgleda da to nije sasvim tačno. Na pojedinim omiljenim mestima, bucovi su se uvek nalazili u jatima. Tu su oni, takorekuć, skupno lovili. Naime,, čim bi se jedan bacio za ribicom, — a to je uvek sledilo sa velikim pljuskom, — pojurili bi i drugi. Nastala bi prava jurnjava, pljusak i šum.

Tako su bucovi zajednički navaljivali na jato ribica koje bi saterali prema obali i verovatno u toj opštoj gužvi svaki bi našao svoj račun. Kadgod bih u tom trenutku uspeo da zabacim udicu među njih, svaki put bi mi plen bio osiguran. Posle toga bucovi bi se naglo vratili od obale prema sredini i svako zabacivanje udice bilo bi beskorisno sve do sledeće navale na sitne ribice. Jato bucova bi se držalo desetak metara daleko od obale, i svaki bi nastavljao svoju usamljenu šetnju amo-tamo, ali skupno uzevši opet su u jatu, sve dok opet jedan ne bi pojurio, i čim bi se čuo pljusak, odmah bi svi zajednički nasrnuli, prema obali tj. na jato sitnih ribica koje bi se raštrkalo u sitnoj vodi. Međutim, nisam primetio da bi i jedan bucov u žaru gonjenja iskočio iz vode, kao što navode stariji pisci. Iako su jurili u samom plićaku. Isto sam primećivao, da su kad bi zakačio jednog bucova na udicu i privlačio ga obali, sa svih strana dojurili bucovi i sledili uhvaćenog ne pokazujući ni najmanji strah od ribolovaca. Tek kad bih uhvatio dva ili tri iz društva, ostali bi se, kao da su se dosetili jadu, poodmakli od tog mesta, ali bi se sat ili dva doc-samo svanuće, a docnije je, ako je vre-mestu. Videći te njihove osebine, doc-

baciti. Zbog mušicom da- u otvorenom

la bucov živi la da to nije m omiljenim ak nalazili u kuć, skupno dan bacio za ledilo sa ve- i bi i drugi. a, pljusak i

ci navaljivali terali prema pštoj gužvi. Kadgod bih abacim udicu mi plen bio i bi se naglo dđini i svako askorisno sve ribice. Jato k metara da- i nastvaljac amo-tamo. u jatu, sve rrio, i čim bi vi zajednički a jato sitnih u sitnoj vo- etio da bi i enja iskočio stariji pisci. ku. Isto sam kačio jednog ga obali, sa i i sledili u- u najmanji ad bih uhva- ostali bi se, i, poodmakli ili dva doc- ako je vre- sebine, doc-

nije sam se dosetio da ih i ne tražim, nego sam čekao sedeći na obali, kad će koji bucov da se »javi«. Čim bi se ja- vio, potrčao sam do svog mesta i počeo dobacivati udicu. uspeh obično nije iz- ostao.

Najbolji lov bio je rano izjutra, u samo svanuće, a docnije, ako je vre- me bilo sa oblacima iza kojih je ppovre- meno izlazilo sunce. Ako je uz to du- vao vjetroć koji bi namreškao površinu, to bi upravo bilo idealno. Izgledalo je da teče neki brz potok, ili reka u pla- ninama, a bucovi su pomamno skakali na udicu. Oko podne, međutim, pri pot- puno vedrom vremenu, bucovi, iako su se lepo videli, nisu skakali za mušicom, pa makar bio i vreo dan, iako svi pisci tvrde da treba da je onda najbolji lov. U to vreme su bucovi plivali u najgor- njem sloju vode, tako da se često video trag od ledne peraje na površini vode. Tada sam uočio kako oni izdaleka rea- guju na zvuk na vodi, jer bi pojurnili u tom pravcu, ali na mušicu nisu skakali. Verovatno su me videli ili ih je plašio bljesak najlona. Zanimljivo je također da sitniji komadi skaču na mušicu sa velikim pljuskom, pa neki put, ako pro- maše, čak iskoče u vis iz vode (što, ra- zume se, pridaje lovu život i napetost), dok najkrupniji komadi hvataju udicu bez velike buke, oprezno, kao iz potaje odozdo, tako da sam video da je ribe velika tek kada bih počeo da je vučem.

Kad bucov skoči na udicu, treba od- mah vući da bi se zakačio. U prvo vre- me zbog moje neiskusnosti u tome, mnogi bucov mi je pobegao. Udica u ustima stoji čvrsto, jer bucov ima tvrda usta. Uhvaćen na udicu bucov se dosta dobro otima, ali ne toliko koliko pa- strmka, no u svakom slučaju više nego smuđ. Izvučen na obalu je miran.

Razume se da se kod lova treba dr- žati običnih pravila: zaklanjati se u

senku, iza grmlja u vodi itd. Lov iz čamca nije se pokazao tako izdašan kao lov na određenim mestima gde se bu- covi sami javljaju.

Što se tiče mesa bucova, ne može se reći da je ono loše. Naprotiv, ono je belo i nežno i po ukusu najviše liči na meso lipljana, čak ima i nešto malo od specifičnog mirisa lipljanskog mesa, naime na tamjan. Istina, rep i leđa od bucova puni su sitnih kostiju, ali je zato trbušni deo krupnog bucova bez kostiju, mastan i tečan kao najbolja teleća šnicla. Čorba od bucova je od- lična, pravi specijalitet.

Na kraju se mogu na osnovu stečenih iskustava povući dva zaključka: bucova u Dunavu ima dosta i pojačanim lovom na mušicu u jednu ruku ribari-sportisti imaju uživanje pravog sportskog ribo- lova, punog uzbudenja, a u drugu ruku povećaće se iskorišćavanje jedne nedo- voljno iskorištene ribe koje ima u prilič- noj količini. Stečena iskustva drugovi ribolovci koji se ove godine budu ba- villi tim sportom treba da saopšte osta- lim svojim drugovima-ribolovcima, kako bi se upotpunilo naše znanje o ovoj našoj malo poznatoj i slabo iskorišćenoj ribi.

Viktor Fink, Novi Sad

OBAVIJEST O DOSAD IZIŠLIM »RIBARSKIM KALENDARIMA«

Svi dosada izišli »Ribarski kalendari« i to za: 1947. 1948., 1949., kao i »Ri- barski godišnjak« za 1950. mogu se na- baviti kod Ministarstva ribarstva, od- sjek za publikacije, Zagreb, Gundulićeva ulica br. 3. Ukupna cijena za sve ove četiri edicije iznosi Din. 100.—

Uredništvo